

آذربایجان

مدیر: ع. شبستری
 سردبیر: ا. شمس
 معاون تلگرافی
 نامه آذربایجان
 جای اداره: خیابان تربیت کوچه
 پناهی روبروی دبیرستان پرورش

اداره درج و اصلاح و درج مقالات وارده آزاد و مختار است
 وجه آبرونمان:
 سالیانه ۵۰ ریال
 ششماهه ۵۰ ریال

قیمت اعلانات: صفحه ۲-۲ ریال صفحه ۳-۳ ریال
 قیمت تک شماره: ۵۰ دینار بعد از سه روز یکریال

دوشنبه ۸ دی ماه

ناشر افکار جمعیت آذربایجان

شماره ۱۷ سال ۱۳۲۰

روزنامه آذربایجان از طرف یک جمعیت و برای رساندن مرام و بجماعه آذربایجان منتشر میشود و رویه آن تشریح حال گذشته - تشخیص علل مفاسد اجتماعی - پیدا کردن راه چاره عملی برای رفع آنها میباشد

انجمن شهرداری

زبان مادری

حاصل شده بود، زبان رسمی و دوزباری بوده است. حتی خود شاه اسمعیل مثل جد بزرگوار خود شیخ صفی الدین اردبیلی شاعر شیرین سخنی بوده و دیوانی بزبان ترکی آذربایجانی دارد. از آنچه تا اینجا بر سیل اجمال گفته شد چنین بدست میاید:

۱- زبان باستان این سرزمین زبان آذری (که بعقیده عدّه از دانشمندان لهجه از ترکی قدیم بود). این زبان بعدها با زبان ترکان مهاجر و مهاجم آمیخته شده و حتی بعدها در نتیجه حمله مغول لغاتی هم از زبان مغولی که با زبان ترکان ماوراء النهر قرابت داشته وارد آن گردیده و سپس بتدریج در تحت تاثیر معاشرت و بر حسب احتیاج لغات فارسی و فرنگی داخل آن شده و بصورت زبان مستقلی که فعلا در خاک پاك آذربایجان معمول میباشد، درآمده است. پس نتیجه آنکه اطلاع صفت (یادگار شوم دوره مغول بزبان فعلی آذربایجان بکلی دور از حقیقت است).

تصویب و نظارت آن انجمن اداره میشود. در کشور ما انجمن شهرداری مثل سایر تشکیلات ملی معنی اولیه و حقیقی خود را از دست داده و معنی دیگری بخود گرفته است چه همانطوریکه وکلای پارلمان ظاهر و کلای ملت بوده و در باطن وکلای دولت بوده اند اعضای انجمن شهرداری نیز از طرف دولت تعیین شده و آن مقام برای عده ای تخصیص یافته بود. لذا انتخاب آنان مطابق اصول دموکراسی نبوده و افراد ملت اطلاعی از انتخاب آنان نداشتند. می توان گفت که عضویت انجمن شهرداری نیز مثل سایر نمایندگیهای ملت جزو القاب و مناصب مثل دوك، كنت بوده و پاره اوقات نیز این مناصب ارثی محسوب می شد.

ما برادران و هموطنان خود را مخصوصا باین نکته جلب کرده و آشکارا می گوئیم که ما طرفدار اصول دموکراسی صحیح هستیم و عقیده مندیم مادامیکه اعضای انجمن شهرداری مطابق اصول صحیح و از طرف ملت انتخاب نشوند رسمیتی نداشته و نمی توانند از منافع فردی و اجتماعی آزاد دفاع نموده احتیاجات آنانرا رفع نمایند.

چنانکه در مقاله های سابق گفته ایم هیئت دولت عبارت از مجموع اشخاصی است که از طرف جماعت و ملتی تعیین گردیده و برای اداره امور اجتماعی ملت با مراعات صرفه و صلاح آن واداشته میشوند. ولی ممکن است که پاره از این اشخاص از مقام و ست خود سوء استفاده نموده برخلاف صرفه و صلاح ملت اعمالی را انجام دهند و یا صرفه و صلاح ملت را چنانکه باید و شاید تخصیص نداده و در اثر اشتباه و غلطکاری آنان خسارتی متوجه جامعه گردد. برای این است کلیه قوانین و مقرراتی که در حکومت های دموکراسی وضع شده همیشه این احتمالات را پیش بینی کرده و برای جلوگیری از آنها نظارت افراد ملت را در امور هیئت دولت با تشکیل انجمن های بلدی، ایالتی و ولایتی و غیره قبول نموده اند. ما فعلا از انجمن های ایالتی و ولایتی صحبت ننموده تنها از انجمن شهرداری بحث خواهیم نمود.

اداره شهرداری تنها اداره ایست که مستقیما با منافع فردی افراد ملت تماس داشته تامین آذوقه، روشنایی، نظافت، عمران و آبادی شهر و بطور کلی تامین کلیه احتیاجات حیاتی افراد را در عهده گرفته است. می توان گفت که اداره شهرداری ازین حیث بیش از سایر ادارات جنبه محلی و ملی دارد. بنا بر این است که هر فرد از اهالی شهر و ایالتی حق دارند که برای مراعات صرفه و صلاح خود در امور شهرداری دخالت نمایند و این نزدیکترین دخالتی است که افراد ملت مستقیما و بلاواسطه در امور دولت بعمل می آورند.

ما از خود آقایان انجمن شهرداری سؤال میکنیم که در ظرف این ده پانزده سال کدام پیشرفتها در عمران و آبادی ما تامین آذوقه و اصلاح حال مردم شده و آیا نظارت و دخالت آنان در امور امور شهرداری برای چه بوده است؟ آیا وظیفه آنان نبود که علت عدم پیشرفت امور شهرداری را ب مردم بفهمانند و افراد ملت را مطلع نمایند که آنان بچه نحو بوظیفه خود عمل نموده و کدام ساختمان ملی را ساخته و ب کدام کارهای عام المنفعه اقدام نموده اند؟ ما عقیده مندیم برای اینکه افراد ملت بتوانند نظارت مستقیم در امور شهرداری نموده و برای آبادی شهر و رفاه اهالی بکوشند باید اعضای انجمن شهرداری از نو مطابق اصول صحیح انتخاب گردد. البته این باید طوری باشد که منافع هر ناحیه و هر محله مراعات گردد و بعقیده ما باید افراد هر محله وکلای خود را آزادانه ازین خود انتخاب نمایند تا آنان به احتیاجات آن محل آشنا بوده و بتوانند برای رفع آنها بکوشند

دولت مالیکه اصول دموکراسی را قبول نموده و مطابق آن اصول اداره میشوند نظر به امیثی که امور شهرداری از جنبه منافع فردی و اجتماعی دارد انجمنی بنام انجمن شهرداری ازین ملت انتخاب شده و کلیه امور آن اداره با

آگهی

باطلاع عموم آقایان صاحبان سهام میرساند نشست همگانی فوق العاده شرکت سهامی پشم و پوست روز یکشنبه بیست و یکم دیماه ۱۳۲۰ ساعت دو بعد از ظهر در محل شرکت واقع در سرای فتحعلی بیک تشکیل خواهد شد از آقایان صاحبان سهام تقاضا میشود شخصا یا وکیل ثابت الوکاله آنها در مجمع نامبرده حضور بهم رسانند.

(دستور جلسه)

شور در اطراف مذاکرات لازمی و در خصوص وضعیت شرکت.

شرکت سهامی پشم و پوست

بدین ترتیب افراد ملت حق خواهند داشت در صورتیکه نمایندگان آنان به وظیفه خود عمل نکردند اعمال آنانرا مورد انتخاب قرار داده وظایف آنان را بفهمانند و یا نمایندگان دیگری بجای آنان انتخاب کنند. چنانچه قبل از دوره بهلوی اساسا انجمن شهرداری انتخاباتی از طرف اهالی محلات بوده.

رفاه اهالی بکوشند باید اعضای انجمن شهرداری از نو مطابق اصول صحیح انتخاب گردد. البته این باید طوری باشد که منافع هر ناحیه و هر محله مراعات گردد و بعقیده ما باید افراد هر محله وکلای خود را آزادانه ازین خود انتخاب نمایند تا آنان به احتیاجات آن محل آشنا بوده و بتوانند برای رفع آنها بکوشند

تبریزون قیشتی ویوقسوللاری

کندچیلرین حالنه نظر یتیرمه لی

« بورانلی قیش گیجه سی شاختا
شدت ایله کسیر ، کولک و ویولدیواراق
سس سالور بیابانه !

دیملق تبریزون ان شدت لی
ساققلاری باشلانوب و طبیعت صون
درجه قهرینی گوستریر . کولکین و
ویولدوسی یتیم اوشاققلارون سزلیتییسی
ایله ، جگر پارچالیان بیرنغمه تشکیل
ویر میشدور !

بو شهرن محترم شخص لری
سحر وقتی آیقدا قالوش بو طین ،
بوینوندا قفتیک یاحریر شال ، بدنینه
قیمتلو پالتار لار لا چوخ ایتی بیر
قدملرله تجارتخانه سینه یا اداره سینه
کیدیرلر ولی ققرا بالالاری آیق یالین
باش آچوخ دیوار دیبلرینده زارزار
آغلو یور لار !

بوندان قابق بو محترم شخص -
لرون آنالاری و بابالاری ، دین -
مذهب یولوندا مسجدر ، کاروانسرا
لر ، تکیه لر ، آب انبارلار ، کورپولر
شفاخانه لر و مین لرجه شیلر قاپوروب
واحسان ایتیمیشلر . ولی ایمدی او -
کیشیلرون اودلاری یالقز اوز فکرلر -
ینده اولوب هیچ بیر زاددان خبرلری
یوخدور .

مثلا بیر محترم تاجرون یاوار -
لونون قونشولوغوندا بیر عائله گجهر
آج قالوب ساققدان تیر تیر اسیرلر
اما او وارلی قونشونون هیچ بیر اعتنا
سی اولمور !

عجبا مگر بو وارلور همانلار
دگیلر که : ایمدیه قدر چوخلو ملکلر
و مال لار « دین » یولندا وقف و بذل
ایتمیشلر دور ، مگر بونلار اوشخاص
دگیلر که کیچن عمومی بوخسولوق
دا وززله وسیل و آزارلیق حادثه لر -
ینده وطن اولادیندا جانیلان مالینان
کمک ایتیمیشلر . ایمدی نه اولموشدور
که بویله خاموش اولموشلار !؟

آیا تبریزون عزیز وارلیلاری و
جرلری بونی بیلیمیر که : بوگون بو
شهرده مینارجه ایشسیر آداملار وار
دول آرواتلار ، یتیم اوشاقلار باتمانی

آلتی قراناکومور آلا بیلیمیرلر !
بیز روز نامه لرده او قویوروق
که بو محاربه بحرانیندا قونشو دولت
لر بیر بیرینه کمک ایدیر ، نیجه اول -
بیلر که تبریزی و آذربایجانلی قارداش -
لار بیر بیرله هم دین هم دیل اول -
اولا کمک ایتسونلر .

ای تبریزون مسلمان ، وجدانلی
اورگی پاک محترم وارلیلاری ! ای
عزیز تاجرلریمز ای نجیب ایمانلریمز
ای اوزگه صالح عنصرلریمز !
قیش دور ، ساوق دور ، ملتین بیوک
بیر حصه سی عاجز و ترحم ایتمه لی
دور . دین یا وجدان یا اخلاق نامینا
اونلار کمک ایلماقین وقتی ایندی دور
ایندی بهالیق و ایشسیرلیق دور
هر شخص اوز یوقسول فامیلین دن قونشو -
سوندان گرک فقیرلره حمایت ایتسین
متمدن دولتر بو ایشی حرب
ابتدا سیندان اجراء اتمیشلر و حتی
او قدر بونا اهمیت ویرمیشلر که آز
قالوب قانون اوزه رینه سالسونلار و
اونلاردا بوگون بو قاعده حیاته
گچیریلیب .

عزیز قارداشلار وطن اولادی
یازیق دور اونلار رحم ایدون ، سیز
لرده اولان انسانیت عطوفتی و مذهب
تائیری گرک بو یازیققلارون یارالارینا
مرهم اولو و درد لرینه درمان
اولا بیلر که : بو خیر ایشه
باشلاماقدان اوتور هر محله ده بیز
یانیچه نفر پیشقدم اولوب جماعتدن
اعانه یقوب یوقسول لارا پایلاسونلار
وهر کس که بویله بیر ایش گوره
و موفق اولو « آذربایجان » روزنامه
سیندن رجا ایدیرخ اونون آدینی
روزنامه سینده چاپ ایتسونلر تابوجور
کیشیلر تاریخده یازولسونلار .

ایش ایستین بیر جوان
بیر نفر که دو ققوز منجی کلاسی
قورتاروب و بر مدت فیکانیکی ایشلرده
ایشلیوبدر علمی و فنی قسمت لرده ایشلمگه
حاضر در ایستینلر روزنامه اداره سینه
مراجعة ایتسونلر .

کندلرده ویا کیچیک شهرلرده
کندچیلرین وضعیتنی تمامیله پوزغون
و فلاکت بر حالدا در کندلره اولان
ظلم فشار ایشکنجه بیچاره کندچیلری
راحت یاشاماغا قویمایر . بر طرفدن
دولت مامورلاری « امنیه لر » دیگر
طرفدن کندین بر باره اربابلاری کند -
چیلری ایسته دیگیزی کیمی منویوب
تارمار ایدیرلر .

اولا کندده بر باره اربابلار بو یوک
بو قدرته مالیک درلر . ایسته دیگیزی
وقت کند چینی حبس ایدیرلر . دوک -
دورور و حتما تولدوتدیر . کیمینسی
دشمنچیلیک واسطه سیله و کیمی سینسی
رشوت آماق واسطه سیله عائله سینسی
و نوزین محو ایدیرلر . امنیه لر کتده
اوغرو لاری ، قولدورلاری ، سو یغونچی
لاری دو تمق عوضینه بیر عده سالم
کندچیلری قاتل و اوغری آدینا دو توب
زندانلارا سالیرلار ! و یا امنیه لرین
گوجلوی قولدورلارا ، اوغرو لارا اجاتما -
دیقی وقت بیچاره تقصیر سیز کندچیلری
اونلارین عوضینه دو تاراق ، ال قولا -
رینی باغلیاراق ! دیورلر مثلابستان

آبادین بر آغا جلیغندا آذر آید
۲۸ نده آشاما ایکی ساعت
بر عده امنیه ۲۱ نفر کندچینی دو
نالرین قوللارین باغلیاراق ، چ
دو گندن صونرا او بیچاره کندچ
اسلحه ایتسورلر و دیورلر که
اربابوز حاجی ابراهیم علاف بزهد
که سیزده اسلحه وار . او بیچ
کتک آلتندا از یازک واسلحه اوله
لارینی سو یله لرلر . امنیه لر اونا
هره سیند . بش تو مان ایسته یور
اونلاری بورا قسون . کندچی لر دن
نفر دیور منیم ایلمی قولومی
کیدیم شهر دن سیزه پول کتیر
امنیه لرده ایکی نفری بورا خیر .
ایمدی همان ایکی نفر که
شهره گله رک شکایت ایدوبدور .
بونی دیمکدر که بو بیچار
بخت کندچیلر دن نه ایتسور سور
ایچون اونلاری راحت بورا قمر
ایل ایچر سینده استبدادین ظلم
بیچاره کندچیلره آز اولموشدور
ایمدیه نفس چکمه قویمار سیز
بقیه سی وار

آگهی مناقصه شماره ۹۸۵۳

ناحیه راه آهن و کشتیرانی استان سوم و چهارم مقدار یازده تن
نیم کاه گندم و هفت تن جو و سه تن یونجه از محصول امسال که جنس
مرغوب و تمیز باشد تحویل ایستگاه تبریز - انبار اصطبل تراموای
مناقصه خریداری مینماید طالبین میتوانند پیشنهاد های خود را در پاکه
سربسته که روی آن نوشته شده باشد (راجع بفروش علیق) تا ساعت
روز سه شنبه نهم دیماه ۱۳۲۰ بدفتر ناحیه تسلیم نمایند پیشنهاد دهندگان
باید مبلغ دو یست ریال بعنوان سپرده بصدوق ناحیه پرداخته و شماره
قبض آنرا در پیشنهاد خود قید نمایند که در صورت اصابت و استنکاف بسو
ناحیه ضبط خواهد شد . پیشنهاد های رسیده در ساعت ۱۰ همان روز
نهم دیماه باز و خوانده خواهد شد حضور شرکت کنندگان در مجلس
رسیدگی آزاد و ناحیه در رد و قبول پیشنهاد ها مختار است به پیشنهاد
های مبهم و بدون تمیز دارائی و بدون سپرده ترتیب اثر داده نمیشود
رئیس اداره راه آهن و کشتیرانی استان ۳ و ۴

بشارت

آذربایجان جمعیتین نشریات شعبه سی طرفیندن بیوک ملی شاعر
صابر طاهرزاده نین دیوانی « هوپ هوپ نامه » گوزل کاریکاتور لر یله
عالی کاغذده چاپ اولونماقدا دو و تزلیگله نشر اولنا جاقدر - بو کتاب نشر دن
قابق آلانلار ۳۰ ریاله و نشر دن صونرا آلانلار ۴۰ ریاله ساتیلا جاقدر .

ایکی قارداش

قوجاغیندا مین ایلرین اسرارینی گیزلدن
خمیرهسی آلاو لاردان یوغرولموش بیر وطن...
سینه سینه دامغا وورموش عصرلرین روزگاری
حکایتلر ، ماجرالر ، افسانه لردیاری ..
گونش اوزال چادیرینی اوردا قورار هر زمان
قوشلار کیمی آزاد یاشار او تورپاقدا هر انسان .
هر کوگولده مین بر آرزو قانات چالار ، گولمر
مین خیالین ، مین امیدین ؛ مرده سیدر هر سحر ..
بزه گیدور دیک باشینی مغرور دوتان سرایلار
هرداشیندا مین گوزلین آرزوسی وار ، قلبی وار
بیر انسانین اوره گیدر بلکه بو داش قصرلر
اونی داشا چویر میشدور قرینه لر ، عصرلر ! ..

اوره کلری بیردوگونن ، نبضلری بیر ووران
ایکی قارداش یاشامیشدور بوتورپاقدا هر زمان
آل شفقلر ، قزیل گللر ، خوش عطرلر دیاری
بیر آناتک بسله مشدور قوجاغیندا اونلاری
ذاتی تمیز ، سودی تمیز ایکی قارداش دیدیم من
یوق ! یوق ! خلقت کتابینده بر یازیلش ازلدن
بر بشیکده بو ، آتاراق اونلار دولدوقجا جانسا
قونداغینا لای لای چالمیش سودی تمیز بر آنا ...

ایلر بوی ، مصری قلنج باغلیاراق بیلینه
ایکی قارداش آرخا اولموش وطنینه ائلینه
یاغیلاردان ، دشمنلر دن تمیزلیمیش یوردونسی
قوجا تاریخ سینه سینده داستان ایتمشدر بونی .
لاکن بیر کون دونوک اوزلی بوگردشین اوجوندان
ظلمین ، شرین عدالته حکم ایتدیگی بر زمان
ایکی یره پارچالانمش بدنده کی بیر اورک .
هیچ ایگیدین دیوارینی آچاق ایتسون فلک ! ..
باخ اوگوندن آنا وطن سنه (پارچالان) دیدی
قاری دشمن ال قالدیردی ، جلالداردا قان دیدی

.....
اوجاغین کوزی سونموش جلاد اوزلو اودشمن
آنا وطن زلی کیمی سوردی سنون قانینی
تایدا لادی شرفینی ، چینه دی وجدانی نسی !
ایولادینا (سنین دیلین یوخدور) دیدی دنیا دا
کوروم تاریخ لعنت یازسین انصافسینا ، جلادا ! ..
باخ اوگوندن یولا چیخدی بیزیم کشکی بالان
اورکلرده داشا دوندی بر آیریلیق ، برهجران
هر کون کونش ساچلارینی بیغب بوردان کوچنده
قاش قارالب بر اوزونه بر غریبک چوکنده
آستانادا فکرة کیتدی دوز الغارلی بیر ملک
حسرت دولو گوزلرینی اوزاقلارا تیکه رک

بشارت ، بشارت ، بشارت

بعداز بخش
۱۲ ریال

۵۶۰۰ ریال جایزه

قبل از بخش
۱۱ ریال

سالنامه شرق

با اسلوب نوین و مزایای بیشتر محتوی سازمان کشور و اوضاع سیاسی
جهان و مباحث علمی و ادبی و فکاهی و بضمیمه فتح قسطنطنیه باگراورهای
نفیس و زیبا و با پیوست روز شمار جیبی و قشنگ و پنج هزار و ششصد ریال
جایزه در اول اسفند ماه و در کاپیه کشور منتشر میشود . از خرید قبوض
قبل از بخش آن که تعداد کمی باقیست غفلت نفرمائید .

شرکت چاپ کتاب با مسئولیت محدود ۳-۲

بیر خیال تک افقلره دالیب باخان اوگوزلر
بیلرسنمی کیمی آرار ، بیلرسنمی نه گوزلر ؟ .
قوی من دییم : اوتایدا دور جانندان شیرین گوزلر یار
(سودا ، سودا) دیب گزر دوتا بیلمز بیر قرار
باخ اوگوندن عرشه چیخدی آنالارون ناله سی
جانن جانندان آیری سالدی ظلمین آغر پنجه سی

ایکی قارداش آیری دوشدی ، پارچه لاندی بیروطن
اونون یاشیل باغچاسینا ال اوزاتدی هر گلن
هر نانجیب ، هر اوره کسیر ، هر ظلمکار ، هر آلچاق
آرزو دولو کوگولره سوخدی گونده بر پچاق
ظلمین الی وطنمین اوره گینی قاناتدی
یاناقیندان حیا دامن گلینره ال آتدی
ایگیتلرین ناموسونا توخوناندا غصبکار
دریالاردا طوقان قویار ، آجیغندان یر آغلار ! ..

او دور که باخ قلنج چکدی ائلر دوردی ایاقا
بر نر کیمی عصیان ایتدی بابک گیچدی قباغا
کور اوغلونون نعره سیندن داغلار ، داشلار اریدی
قاچاق نبی هجر دیب دشمن اوسته یریدی
بیر انتقام آتشیله جوشدی بیوک ستار خان
من گورمه دیم دیرلر که اود یاغاردی آغزندان ..
وطن دیه ووروشدولار ، مرد اولدولار دنیا دا
لاکن ، هیهات ! او ایگتله چاتمادیلار مرادا
منصب ایچون اونون بونون کولگه سینده یاتانلار
ناموسینی ، وجدانینی بر چور که ساتان لار :
خیانتله آنا یوردی ، دوغما ائلی ساتدیلار
ناموسا دا ، وجدانادا اونلار گلله آتدیلار
بر آدام که کوگول قارا ، مسلک قارا ، اوزقارا
آرقا سیندان قلنج ووردی بیزیم قهرمانلارا
وطنیمین ، ملتیمین دشمنی دور خیانت ..
خائنلره امان ویرمک - شرفسزلیک ، جنایت ..
خائنلری دارا چکین ! بودور حکمی زمانین
بویله قرار چیقارمشدور محکمه سی وجدانین !

دردلی کوگول بسدور آرتق ؛ غور ایلمه بر دایان
ساغالمایان یارالارین طبیعی دور بودوران ...
تبریز (۱ . میرزا)

ملک اوپاندی توپیون

لیتوغرافی «اطلاعات»

IR-41